

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Економічний факультет

Кафедра обліку і оподаткування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Стандартизація обліку та аудиту

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма Облік і оподаткування

Спеціальність 071 Облік і оподаткування

Галузь знань 07 Управління та адміністрування

Затверджено на засіданні кафедри обліку і оподаткування,
Протокол № 9 від 23 грудня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Стандартизація обліку та аудиту
Викладач (-і)	Василюк М.М., д.е.н., професор кафедри обліку і оподаткування
Контактний телефон викладача	+38(066)4653250
Е-mail викладача	mariya.vasyliuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний та заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/developer/course/view/3604
Консультації	Очні консультації: згідно розкладу консультацій
2. Анотація до курсу	
Дисципліна «Стандартизація обліку і аудиту» є вибірковою освітньою компонентою підготовки висококваліфікованих фахівців. Курс спрямований на формування знань щодо освоєння та оволодіння усіма положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку та міжнародними стандартами аудиту, що сприятиме формуванню у здобувачів вищої освіти базових системних знань і навичок з ведення обліку, аудиторських перевірок і надання супутніх аудиторських послуг відповідно до вимог міжнародних стандартів обліку і аудиту.	
3. Мета та цілі курсу	
<i>Мета:</i> надання необхідних теоретичних знань та допомоги у набутті практичних навичок побудови системи обліку і аудиту, їх стандартизації за міжнародними стандартами, формування вмінь інтерпретувати й використовувати інформацію обліку і аудиторського контролю для прийняття управлінських рішень. <i>Цілі курсу:</i> опанування знань щодо освоєння та оволодіння: положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку та міжнародними стандартами аудиту; питаннями методології, методики, організації стандартизації обліку і аудиту, що дає можливість приймати правильні рішення стосовно розвитку підприємства, виробництва в складних умовах ринкових відносин.	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми під час професійної діяльності у сфері обліку, аудиту та оподаткування або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки і характеризується комплексністю й невизначеністю умов. <i>Загальні компетентності:</i> ЗК01. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК02. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК06. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). ЗК08. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. <i>Фахові компетентності:</i> СК07. Застосовувати методики проведення аудиту й послуг з надання впевненості. СК09. Здійснювати зовнішній та внутрішній контроль діяльності підприємства та дотримання ним законодавства з бухгалтерського обліку і оподаткування. СК10. Здатність застосовувати етичні принципи під час виконання професійних обов'язків. СК11. Демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави. <i>Програмні результати навчання:</i> ПР04. Формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття	

управлінських рішень.				
ПР05. Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств.				
ПР10. Розуміти теоретичні засади аудиту та вміти застосовувати його методи і процедури.				
5. Організація навчання				
Обсяг курсу – 90 год.				
Вид заняття	Загальна кількість годин			
	денна форма	заочна форма		
лекції	16	6		
практичні	14	4		
самостійна робота	60	80		
Ознаки курсу				
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Статус дисципліни	
V	071 Облік і оподаткування	третій	вибіркова	
Тематика навчальної дисципліни				
Тема	Кількість годин (денна/заочна форма навчання)			
	лекція	практичн е заняття	самостійн а робота студента	
ТЕМА 1. СТАНДАРТИЗАЦІЯ ПЕРВИННОГО ОБЛІКУ 1.1. Первинний облік, носії первинної економічної інформації та їх характеристика. 1.2. Нормативні вимоги до документації та документів. Правила обробки і перевірки документів. Класифікація документів як передумова їх стандартизації. 1.3. Напрямки вдосконалення документації та побудови документів. Порядок зберігання документів.		2/1	1/-	4/8
ТЕМА 2. СТАНДАРТИЗАЦІЯ РЕГІСТРІВ З ОБЛІКУ АКТИВІВ 2.1. Облікові реєстри як умова стандартизації аналітичного та синтетичного обліку. 2.2. Стандарти ведення та організації обліку. Стандартизація реєстрів бухгалтерського обліку. 2.3. Стандартизація реєстрів з обліку оборотних, необоротних активів та фінансових інвестицій. Стандартизація реєстрів з обліку грошових коштів.		2/-	1/-	10/12
ТЕМА 3. СТАНДАРТИЗАЦІЯ РЕГІСТРІВ З ОБЛІКУ КАПІТАЛУ ТА ЗОБОВ'ЯЗАНЬ 3.1. Стандартизація реєстрів з обліку довгострокових та короткострокових позик. 3.2. Стандартизація реєстрів з обліку розрахунків довгострокових та поточних зобов'язань. 3.3. Стандартизація реєстрів з обліку власного капіталу та забезпечення зобов'язань.		2/-	2/1	8/10
ТЕМА 4. СТАНДАРТИЗАЦІЯ РЕГІСТРІВ З ОБЛІКУ ДОХОДІВ, ВИТРАТ ТА ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ 4.1. Стандартизація реєстрів з обліку витрат. 4.2. Стандартизація реєстрів з обліку доходів. 4.3. Стандартизація реєстрів з обліку результатів діяльності.		2/1	2/-	8/12

ТЕМА 5. СТАНДАРТИЗАЦІЯ ОБ'ЄКТІВ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ 5.1. Міжнародний досвід стандартизації обліку. Організація бухгалтерського обліку за національними положеннями (стандартами). Класифікація та характеристика основних положень (стандартів) бухгалтерського обліку. 5.2. Стандарти фінансової звітності та організації обліку. 5.3. Стандарти активів підприємств. Стандарти розрахунків та зобов'язань. Стандарти витрат та інвестицій. 5.4. Стандарти доходів, прибутків і впливу змін валютних курсів та інфляції.		2/-	2/-	8/8
ТЕМА 6. СТАНДАРТИ, ЩО РЕГУЛЮЮТЬ ВИМОГИ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ У СФЕРІ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ВЕДЕННЯ ОБЛІКУ 6.1. Правові засади організації та ведення бухгалтерського обліку. 6.2. Стандарти, що регулюють вимоги та відповідальність щодо формування, затвердження та оприлюднення фінансової звітності. 6.3. Стандарти планування та реалізації облікового процесу.		2/1	2/1	6/10
ТЕМА 7. МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ АУДИТУ ТА ЇХ ХАРАКТЕРИСТИКА 7.1. Концептуальна основа Міжнародних стандартів аудиту. 7.2. Стандарти аудиторських висновків, звітів та вимог до них. Стандарти, що регулюють надання супутніх послуг. 7.3. Стандарти з міжнародної практики управління і контролю кості аудиту.		2/-	2/-	8/10
ТЕМА 8. СТАНДАРТИ ПРОВЕДЕННЯ АУДИТУ 8.1. Правові засади здійснення аудиторської діяльності. 8.2. Стандарти, що регулюють вимоги та відповідальність щодо проведення аудиту. 8.3. Стандарти планування та внутрішнього контролю аудиту.		2/-	2/-	8/10
Разом		16 / 6	14 / 4	60 / 80
6. Система оцінювання курсу				
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Система оцінювання знань здобувачів освіти з навчальної дисципліни включає <i>поточний</i> та <i>семестровий</i> контроль знань. Поточний контроль здійснюється під час проведення аудиторних занять і має на меті перевірку знань здобувачів з окремих тем навчальної дисципліни та рівня їх підготовленості до виконання конкретної роботи (усні відповіді, доповіді, дискусії, розв'язування практичних ситуацій (задач), тестування тощо). Оцінки отримані здобувачами, виставляються в електронні академічні журнали.			
	Накопичення балів студентом під час вивчення дисципліни проводиться у такому співвідношенні:			
	– поточне оцінювання в навчальному семестрі (90 %);			
	– самостійна робота студента (індивідуальне завдання/тестування (10 %).			
	Семестровий контроль у формі заліку передбачає, що підсумкова оцінка (у стобальній шкалі) з навчальної дисципліни визначається наростаючим підсумком як сума оцінок за поточне оцінювання та самостійну роботу.			
	До залікової відомості виставляється підсумкова оцінка за стобальною шкалою та шкалою ECTS:			

	Зараховано – “відмінно” (90-100 балів)– студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, наводить повний обґрунтований розв’язок прикладів та задач, аналізує причинно-наслідкові зв’язки; вільно володіє науковими термінами; Зараховано – “добре” (70-89 балів) – студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його до розв’язання конкретних прикладів та задач, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності розв’язках; Зараховано – “задовільно” (50-69 балів) – студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє правильно застосувати набуті знання до розв’язання конкретних прикладів та задач, нечітко, а інколи й невірно формулює основні твердження та причинно-наслідкові зв’язки; Незараховано (менше 50 балів) – студент не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами. Отримання додаткових балів з дисципліни можливе в разі виконання індивідуальних завдань, попередньо узгоджених з викладачем. Також за рішенням кафедри обліку і оподаткування здобувачам освіти, які брали участь у роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали (див. Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, URL: https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/poriadok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf)
Вимоги до письмових робіт	Студенти виконують письмові роботи, основною метою яких є перевірка ступеня засвоєння теоретичних положень курсу. У разі відсутності здобувача з поважних причин при написанні роботи йому надається можливість виконати цей вид роботи в межах індивідуально-консультативної роботи з викладачем або в межах визначеного викладачем відповідного семінарського заняття. При неявці здобувача у зазначений термін без поважних причин кількість балів за письмову роботу дорівнює “0” (нуль). При написанні письмових робіт слід дотримуватись академічної доброчесності.
Практичні заняття	Практичні заняття проводяться з метою формування у студентів умінь і навичок з предмету, вирішення сформульованих завдань, їх перевірка та оцінювання. За метою і структурою практичні заняття є ланцюжком, який пов’язує теоретичне навчання і практичну сторону з дисципліни, а також передбачає попередній контроль знань

	студентів. Під час практичних занять студент отримує оцінки за результатами усних відповідей, доповідей, дискусій, розв'язування практичних ситуацій (задач), тестування тощо. Оцінки за практичні заняття враховуються при виставленні підсумкової оцінки з дисципліни.
Самостійна робота	Загальний обсяг годин самостійної роботи, що відводиться на вивчення дисципліни складає 60 год. - для студентів денної форми навчання та 80 год. - для заочної форми навчання. Студентам пропонується виконання завдань, що розміщені у Системі дистанційного навчання Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (https://d-learn.pnu.edu.ua/developer/course/view/3641). Згідно графіку навчального процесу в період контролю за самостійною роботою студенти виконують завдання на платформі дистанційного навчання.
Підсумковий контроль	Семестровий контроль у формі заліку передбачає, що підсумкова оцінка (у стобальній шкалі) з навчальної дисципліни визначається наростаючим підсумком як сума оцінок за поточне оцінювання та самостійну роботу.
Методи навчання	<i>Наочні методи</i> навчання - ґрунтуються на візуальному сприйнятті інформації для полегшення вивчення навчального матеріалу (використання ілюстрацій, графіків, схем, мультимедійних матеріалів (презентації, відео). <i>Інтерактивні методи</i> навчання - ґрунтуються на принципі зворотного зв'язку, коли здобувач освіти отримує відповіді, зауваження та поради щодо певної проблематики від викладача чи одногрупників; коли здобувачі освіти взаємодіють між собою, а викладач виступає координатором, а також стежить за дотриманням навчальних та етичних норм (відповіді на запитання та опитування думок здобувачів освіти, кейс-стаді, дискусії, мозковий штурм, ігровий метод). <i>Практичні методи</i> навчання - передбачають виконання задач та вправ), які спрямовані на розвиток навичок і практичного застосування знань. <i>Інноваційні методи</i> навчання - поєднують інтерактивні та комп'ютерні технології. Серед інноваційних методів навчання використовуються: компетентісний метод, проєктно-дослідницький метод, використання інформаційно-комунікаційних технологій та діджитал-інструментів. Зокрема інструменти Google, програми Canva, Prezi, Mentimeter. <i>Методи дистанційного</i> навчання - ґрунтуються на використанні інформаційних технологій, в т.ч. університетської авторської системи дистанційного навчання (https://d-learn.pnu.edu.ua), платформ для організації відеоконференцій: Zoom Video Communications, Google Meet.
7. Політика курсу	
<i>Академічна доброчесність:</i> очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Кодексом честі та Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника	

<https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату> та ін.

Відвідування занять: відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в дистанційному форматі відповідно до встановлених університетом правил. Якщо студент відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача. Можливість і порядок відпрацювання пропущених здобувачем освіти занять регламентується Порядком організації та проведення оцінювання успішності здобувачів освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника. Ознайомитися з положенням можна за посиланням: <https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/>. Академічну заборгованість студенти здають відповідно до графіку ліквідації академзаборгованості за встановленими в університеті правилами.

Неформальна освіта: у студентів є можливість отримати додатковий бал до підсумкової оцінки (3-5 балів), пройшовши онлайн курси на платформі Prometheus, Coursera (чи інших рекомендованих кафедрою обліку і оподаткування: <https://koia.pnu.edu.ua/platformy-dlia-neformalnoi-osvity/>). Також приймаються сертифікати, які підтверджують проходження курсів студентом на інших платформах неформальної освіти. Як правило, студент попередньо повинен погодити з викладачем коректність обраного курсу. Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. Ознайомитися із положенням можна за посиланням: <https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/polozhenja/>

8. Рекомендовані ресурси

1. Закон України “Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні” (зі змінами і доповненнями) від 16.07.99 р. № 996 – XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>
2. Закон України “Про електронні документи та електронний документообіг” від 22.05.2003 № 851-IV, із змінами та доповненнями. Сайт Верховної ради України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.
3. Закон України „Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність” від 21.12.2017 р. № 2258 – VIII.
4. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Затв. наказом Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73.
5. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 2 “Консолідована фінансова звітність” затверджене наказом МФУ від 27.06.2013 р. № 628.
6. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 6–33, затв. наказами МФУ. – К.: КНТ, 2013. 312 с.
7. МСБО 1 «Подання фінансової звітності» [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/929_013/paran2#n2
8. МСБО 8 «Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки» [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/929_020/paran2#n2
9. Міжнародні стандарти аудиту видання 2016–2017 років: що нового? URL: <https://www.pabu.com.ua/ua/mediacentr-3/profesiini-novyny/863-mizhnarodnistandarty-audytyu-vydannia-2016-2017-rokiv-shcho-novoho>
10. Наказ Міністерства фінансів України “Про затвердження Положення про інвентаризацію активів та зобов’язань” від 02.09.2014р. № 879.
11. Методичні рекомендації щодо облікової політики підприємства. Затверджено наказом МФУ від 27.06.2013 р. № 635.
12. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов’язань і господарських операцій підприємств і організацій. Наказ МФУ від 30.11.99 № 291 зі змінами та доповненнями.
13. Податковий Кодекс України: Закон України від 02.12.2010 р. № 2755-VI (зі змінами і доповненнями) // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17/stru/paran130#n130>.
14. Методичні рекомендації по застосуванню регістрів бухгалтерського обліку: Закон України від 02.12.2010 р. № 2755-VI (зі змінами і доповненнями) // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0356201-00#Text>
15. Міжнародний кодекс етики професійних бухгалтерів (включаючи Міжнародні стандарти

- незалежності) / Пер. з англ. – Міністерство фінансів України, 2021. – 386 с
- 16.Василюк М.М. Концептуальні основи якості аудиту: монографія. Івано-Франківськ: Видавець Кушнір Г.М., 2019. – 588 с.
- 17.Рядська В.В., Петраков Я.В. Аудит. Практикум. - К.: ЦУЛ, 2022. - 416 с.
- 18.Аудит: підручник (в двох частинах) / за ред. Грушко В.І./ Брадул О.М., Шепелюк В.А, Ільїна С.Б., Юнацький М.О., Хорошенюк А.П., Брадул Т.В., 4-те вид. доп. і перероб. - Київ : Видавництво Ліра-К, 2021. 324 с.
- 19.Аудит: навч. посіб. / [С.І. Дерев'янка, Н.П. Кузик, С.О. Олійник, О.М. Ганяйло] - К. : «Центр учбової літератури», 2020. - 380 с.
20. Бержанір І.А. Організація і методика аудиту: навч. посіб. для закладів вищої освіти / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини. Умань: ВПЦ «Візаві», 2022. 326 с.
- 21.Облік, аналіз, аудит і оподаткування: навч.-метод. Посібник / А.І.Вергун, Т.В.Косташ, Т.М.Ковальчук, М.А.Проданчук, І.І.Никифорак; за заг. ред. д.е.н., проф. Т.М.Ковальчук. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю.Федьковича, 2020. 520 с.
- 22.Облік і аудит: навч. посібник / Т.М.Ковальчук, І.І.Никифорак; за ред. Т.М.Ковальчук. Вид. 2-ге, доп. та перероб. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю.Федьковича, 2021. 316 с.
23. Ковальчук Т.М., Кузь В.І. Професійна етика в обліку, аудиті та оподаткуванні: навч. посібник Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2024. 200 с.
- 24.Огійчук М.Ф., Рагуліна І.І., Новіков І.Т. Аудит: Навч. посібник. Вид. 4-те, перероб. і допов. К.: Алерта. 2020. 852 с.
- 25.Організація і методика аудиту : навч. посіб. для закладів вищої освіти / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; уклад. І. А. Бержанір. – Умань : ВПЦ «Візаві», 2022. – 326 с.
- 26.Облік, аналіз і аудит у системі сучасних бізнес-комунікацій: навч. посібник / [В. С. Рудницький, А. М. Любенко, О. П. Кундря-Висоцька, Р.К. Шурпенкова, О.М. Сарахман, Т.І. Хомуляк, І.І. Демко, І.М. Вагнер, О.В. Дубіль]; за заг. ред. д-ра екон. наук., проф. В. С. Рудницького. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2024. 440 с.
27. Рязанова Н. О. Аудит : навчально-методичний посібник. Старобільськ : ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2021. 234 с.
28. Міжнародний кодекс етики професійних бухгалтерів (включаючи Міжнародні стандарти незалежності) / Пер. з англ. – Міністерство фінансів України, 2021. – 386 с.
29. Quality Control. International Federation of Accountants (IFAC) – The International Auditing and Assurance Standards Board (IAASB). 2020. URL: <https://www.iaasb.org/projects/quality-control>
30. Якість сучасного аудиту: навч. посібник / за ред. М. М. Василюк, О.Е.Лубенченко, О. Ю.Редько / Івано Франківськ: Видавець Кушнір Г.М., 2020. 132 с.
31. Трохановський В.Д., Василюк М. М. Внутрішній аудит в системі управління грантовою діяльністю закладів вищої освіти // Ефективна економіка. № 10 (2024). DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.10.18>

Інтернет-ресурси

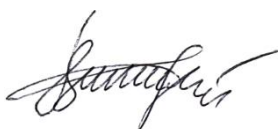
Сайт Міжнародної Федерації Бухгалтерів (МФБ): [https:// www.ifac.org](https://www.ifac.org)

Сайт Асоціації дипломованих сертифікованих бухгалтерів (ACCA): [https:// www.accaglobal.com](https://www.accaglobal.com)

Сайт Інституту внутрішніх аудиторів (ІА): [https:// www.global.theiia.org](https://www.global.theiia.org)

Сайт Американського інституту дипломованих громадських бухгалтерів (AICPA): [https:// www.aicpa.org](https://www.aicpa.org)

Сайт Федерації професійних бухгалтерів та аудиторів України: веб сайт. URL: <https://www.ufpaa.org/>

Викладач

Марія ВАСИЛЮК